

Universitätsbibliothek Wuppertal

Omnia Divini Platonis Opera

Plato

Venetiis, M.D.LVI

Prooemivm

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-254](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-254)

MARSILII FICINI

FLORENTINI IN LIBROS

PLATONIS AD LAURENTIVM

MEDICEM, VIRVM MA-

GNANIMVM.

PROOEMIUM.

DIVINA providentia, fortiter attingens omnia, suavitèrque disponens, magnanimè Laurenti, statuit, religionem sanctam non solum Prophetis & Sibyllis, sacrisque armare doctoribus, uerumetiam uia quadam, elegantique philosophia singulariter exornare: ut ipsa pietas omnium origo bonorum, tam secura tandem inter omnes sapientie & eloquentie professores incederet, quam tuta penes domesticos conquisceat. Oportebat enim religionem (quæ unica est ad felicitatem uia) non rudioribus tantum hominibus, uerumetiam peritioribus communem fore. Qua quidem duce omnes ad beatitudinem, cuius gratia nati sumus, & ad quam consequendam communi studio laboramus, facilius tutiusque peruenire possimus. Itaque deus omnipotens, statutis temporibus diuinum Platonis animum ab alto demisit, uita, ingenio, eloquioque mirabili, religionem sacram apud omnes gentes illustraturum. Cùm uerò ad hæc usque secula sol Platonicus nondum patlam Latinis gentibus oriretur, Cosinus Italiae decus, & insignis pietate uir, Platonicam lucem, religioni admodum salutarem, à Græcis ad Latinos propagare contendens, me potissimum intra suos lares plurimum educatum, tanto operi destinauit. Ego autem etsi à tenera ætate nominis Platonici cultor, rem tamen adeò grauem, non meis quidem, sed aui tui Cosmi prosperis auspicijs sum aggressus, sperans diuinam opem tam necessariò, tamque pio officio non defuturam. Hac ergò in primis spe ductus Academicam sum ingressus, decemque ex ea Platonis nostri dialogos, Cosino prius quam naturæ concederet, Latinos feci. Post eius obitum patri tuo Petro præstantissimo uiro, dialogos nouem legendos dedi. Postquam uerò Petrus è uita decessit, fortuna præclaris saepe operibus inuida, inuitum me à traductionis officio distrahebat. Verùm tu & religionis cultor, & philosophiæ patronus, me ad inceptum omni fauore & auxilio reuocasti. Quamobrem ad institutum munus felicibus iterum auspicijs sum regressus, neque traduxi tantum, uerumetiam partim argumentis mentem perstrinxi Platonicam, partim quoad potui breuibus commentarijs explicauit. Opus itaque totum diuino auxilio iam absolutum tibi libentissimè dedico. Ad quem illa etiam quæ maioribus tuis inscripta sunt, iure hereditario pertinent, uirum profectò auitæ paternæ que in patria colenda, uirtutis hæredem. Leges autem inter dialogos funebrem Platonis orationem pio fratri tuo Iuliano dicatam. Præterea ubi ad librum de Regno perueneris, uidebis Fredericum Urbinatem ducem eo die à me honoratum, quo ipse tuas ædes honorificè salutauit. Non solum uerò septem atque triginta libri, qui solo tuo insigniti sunt titulo, sed cuncti denique tui sunt, quandoquidem omnes tui gratia sunt absoluti, atque ego sum tuus. Neque uerò me Platonicum in his libris stylum omnino expressisse profiteor, neque rursus ab ullo, quamuis admodum doctiore, unquam exprimi posse confido. Stylum inquam non tam humauo eloquio, quam diuino oraculo similem, sæpe quidem tonantem altius, sæpe uerò ne scærea suauitate inanentem, semper autem arcana cœlestia complectentem. Profectò quemadmodum mundus tribus præcipue dotibus est munitus, utilitate, ordine, ornamento, atque ex his diuinum nobis testatur artificem: ita Platonicus stylus continens uniuersum, tribus potissimum abundat muneribus, philosophica sententiarum utilitate, oratorio dispositionis elocutionisque ordine, florum ornamento poeticorum, & ubique tum diuinis utitur testibus, tum etiam certissimum de architecto mundi deo perhibet testimonium. Valeant igitur magnanimè Laurenti, ualeant procul omnes, qui minutissimas erudiendæ pueritiæ à Platone rationes effragitant. Erudiant alij rudiores, & eruditi denique fores Platonicas adeant, inde non tam puerilia rudimenta, quam diuina mysteria tandem reportaturi. Dixi modò Laurenti tandem. Nam Plato noster antequam diuina fundat oracula, ne sacra prophænis communia fiant, audientium animos triplici paulatim ad summum calle perducit, purgatione, resolutione, conuersione. Quamobrem multa leguntur apud Platonem ad purgandos perturbationibus animos pertinentia. Plura rursus ad soluendas mentes à sensibus. Plurima etiam ad couertendas, tum in seipsas, tum in deum omnium autorem, in quem ueluti solem rite conuersæ, optatis inde ueritatis radijs feliciter illustrentur. Interea Plato nosster, dum occultis sæpe modis humano generi necessarium tractat officium, interdum iocari uidetur & ludere. Verùm Platonici ludi atque ioci multò grauiores sunt quam serua Stoicorum. Neque enim per humiliora quædam dedignatur alicubi peruagari, modo sensim auditores captans humiliores facilius ad excelsa perducit. Miscet frequenter grauissimo quodam consilio utilia dulcibus, quo modestis sermonis blandi leporibus, animos natura proniores ad uoluptatem, per ipsam uoluptatis escam ad cibum alliciat salutarem. Fingit & sæpe fabulas more poetico: quippe quum ipse Platonis stylus, non tam philosophicus, quam reuera poeticus uideatur. Furit enim interdum atque uagatur, ut uates, & ordinem interea non humanum seruat, sed fatidicum & diuinum, neque tam docentis personam agit, quam sacerdotis cuiusdam atque uatis: partim quidem furentis, partim uerò cæteros expiantis, & in diuinum furorem similiter rapientis. Fabulis uerò inter hæc ob id potissimum uti uidetur: ut inter uarios Academiae flores oblectentur quidem omnes, sed expiati duntaxat poma decerpant, uescantur suauius, facilius concoquant, perfectius nutriantur. Agit autem dialogis omnia: ut sermo uiuens, personas loquen-

tes ante oculos ponat, persuadeat efficacius, & moueat uehementius. Accedit ad hæc, quod amicos (ut par est) opportunè dialogis suis honestat, facilius multos posteritati commendans. Præterea opinionem eadem de re diuersæ commodius dialogo recensentur. Mitto quod dialogus mira quadam uarietate delectat, & attentione attendentes detinet & legentes. Verùm quidnam longius per minutiora quædam & humiliora digredimur? Sophia magna uimè Laurenti, quæ solo Iouis capite nata, ab initio cum eo erat cuncta componens: patrem imitans, ipsa quoque filiam solo capite peperit, Philosophiam nomine, cuius delitiæ forent, esse cum filiis hominum. Hanc igitur in terra quondam per uarias gentes peregrinantem excellentiora passim admirabantur ingenia. Quorum in numero Plato noster non solum admiratus est illam: sed & primus & solus ad summum excoluit. Huic enim ille primus tanquam sacræ sacerdotia cinxit tempora mitra: præterea pepulum induit, quod Augustam filiam Mineruæ deceret: caput etiam manisque & pedes suauiter redolentibus illiniuit unguentis. Denique solum ipsum quacunq; philosophicum numen incederet, uarijs aspersit floribus, & ornauit. Talis erat, atque etiam est huius diuæ intra limites Academiæ deambulantis habitus, talis ornatus. Quoties uerò extrà hortos Academicos peruagatur, non solum unguenta semper amittit & flores, sed etiam pro nefas, sæpe incidit in latrones, atque amissis sacerdotij & grauitatis insignibus nuda passim, & quasi prophana pererrat, adeoque deformis apparet, ut neque Phœbo ulterius Mercurioque suis familiaribus placeat: neque in super uel auo suo Ioui, uel Mineruæ matri probetur. Cæterum statim materno consilio intra parietes & hortos Academiæ sese recipiens, antiquum resumit decus: & ibi uelut in patria libentissimè requiescit. Quamobrem iuuat unà tecum Platonice Laurenti omnes tum discendi, tum bene uiuendi cupidos, ad Academiæ Platonice cohortari. Hic enim iuuenes uel inter iocandum præcepta morum, uel inter ludendum industriam differendi iucundè admodum et facile consequentur. Hic uiri etiam rei tum familiaris, tum publicæ disciplinam abundè perdiscent. Hic senes pro mortali uita, uitam sperabunt æternam. In Academiæ hortis poetæ sub lauris canentem Apollinem audient. In uestibulo Academiæ oratores spectabunt Mercurium declamantem. In porticu uerò, & aula iurisperiti ciuitatūque gubernatores, Iouem ipsum auscultabunt, sancientem leges, iura dictantem, imperia gubernantem. In ipsis denique penetralibus, philosophi Saturnum suum agnoscent, cœlestium arcanorum contemplatores. Ubique uerò sacerdotes rerūque sacrarum antistites arma reperient, quibus pietatem aduersus impios strenuè protegant. Huc igitur, huc precor, omnes accedite, qui liberales colitis disciplinas, hic eas, & libertatem uitæ pariter adepturi: huc denique cuncti concurrite, quos assequendæ ueritatis, & consequendæ beatitudinis perpetuus ardor inflammat: hic aspirante Deo, ueritatem ad uotum, & felicitatem consecuturi. Verùm interim admonendi estis, ne tenere de rebus Platonice, imò uerò diuinis, feratis sententiam, sed longo & æquo examine iudicetis, neque liuidam in eos censuram exerceatis, qui procul ab omni liuore uobis uigilant & laborant. Imò uerò fauete libenter auctorio pio, fauete etiam traductori, non solum translatione uerborum, sed explicatione sententiarum communi omnium utilitati pro uiribus consulenti. Nolite precor antiquam salutarēque doctrinam, heu iandiu nimis oppressam, nuper autem in lucem diuina prouidentia prodeuntem, insequi crudeliter & opprimere, ne fortè quam Deus omnipotens uult ubique uiuam, mortalis homo frustra perditam uelit. Dextera enim domini fecit uirtutem, dextera domini iam exaltauit eam, non morietur, sed uiuet, & narrabit opera domini.

S E D quoniam optime Laurenti nos ingens in Platonem ac nesciens tenere modum, raptauit amor? Num in Platonis causa declamauimus, oratoriæ faciendæ principis? Satis enim superque ipse pro sua causa declamauerit, apud eos præsertim qui perturbationibus uacui, æquos se præstiterint auditores. Te uerò in præsentia minime adhortabor, mirum in modum ad hæc omnia uoluntate propensum, ingenio promptum, studio eruditum, Sed optabo duntaxat, ut & legas feliciter, & felicissime uiuas, Marsilij tui memor. Dum uerò Marsilium Ficinum nomen, Philippum quoque Valorem Academicum nostrum intellige pariter nominatum. Nam si Valor atque Marsilius in Platone defendendo, & in te amando idem sunt, proculdubio inter se quoque sunt idem. Valorem tibi Laurenti singularis sua uirtus probat, Platonice honor laudat, incredibilis in te amor ualde commendat.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]